

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **R. R.**, zastoupený Mgr. Ing. Lucíí Rolníkovou, advokátkou sídlem Jánské náměstí 266/6, Cheb, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Karlovarský kraj, pobočka Cheb**, sídlem Evropská 1605/8, Cheb, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 41/2022, o nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je místně příslušný** Krajský soud v Plzni.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce byl účastníkem řízení o komplexních pozemkových úpravách. Žalovaný vydal 24. 5. 2017 rozhodnutí čj. SPU 135854/2017 o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav v k. ú. J. u T. (dále „rozhodnutí o schválení návrhu“). Na podkladě tohoto rozhodnutí bylo vydáno rozhodnutí z 22. 11. 2017, čj. SPU 510478/2017, o výměně nebo přechodu vlastnických práv podle § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále „zákon o pozemkových úpravách“). Ke dni právní moci rozhodnutí, 7. 12. 2017, došlo na podkladě výsledků komplexních pozemkových úprav k obnově katastrálního operátu.

[2] Dne 1. 7. 2021 žalobce požádal žalovaného podle § 70 správního řádu o opravu zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí o schválení návrhu, neboť v soupisu nových pozemků, jež je přílohou rozhodnutí, je u pozemku parc. č. X, k. ú. J. u T., uveden druh pozemku ostatní plocha, jiná plocha, ač se ve skutečnosti jedná o trvalý travní porost. Žádost zopakoval 23. 8. 2021 prostřednictvím zástupkyně. Žalovaný dopisem ze 7. 10. 2021 sdělil žalobci, že požadovanou opravu nelze provést, jelikož nejde o zřejmou nesprávnost, nýbrž o věcnou změnu ve výroku rozhodnutí. Svě stanovisko žalovaný zopakoval i v odpovědi z 24. 11. 2021 na opakovanou žádost žalobce o opravu. Žalobce proto požádal ústředí Státního pozemkového úřadu jako nadřízený správní orgán o uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného, kterému mělo být příkázáno, aby o žádosti žalobce o opravu zřejmé nesprávnosti v rozhodnutí o schválení návrhu rozhodl. Nadřízený správní orgán žalobci dopisem z 22. 12. 2021 sdělil, že postup žalovaného byl správný, neboť žádosti nebylo možné vyhovět.

[3] Žalobce podal u Krajského soudu v Plzni žalobu, jíž se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, za něž v záhlaví označil Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Karlovarský kraj, pobočku Cheb. Navrhl, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o provedení opravy zřejmé nesprávnosti v rozhodnutí o schválení návrhu.

[4] Krajský soud v Plzni žalobu podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. postoupil usnesením z 29. 4. 2022, čj. 57 A 40/2022-14, Městskému soudu v Praze, neboť žalobce se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, jehož sídlo je v Praze. Vyšel z rozsudku NSS z 23. 1. 2020, čj. 2 As 203/2018-37, jenž v bodě 22 podotkl, že Státní pozemkový úřad má bez ohledu na vnitřní uspořádání jeho územních organizačních složek sídlo v Praze. Tento rozsudek odkázal na dřívější rozsudek NSS z 27. 5. 2014, čj. 2 As 22/2014-35, podle něž Státní pozemkový úřad představuje koncentrovaný správní úřad s celostátní působností, jehož sídlem je Praha. Krajské pozemkové úřady nepředstavují samostatné správní úřady, nýbrž pouze dekoncentrované organizační složky s územní působností vymezenou územím krajů jako vyšších územních samosprávných celků.

[5] Městský soud vyjádřil s postoupením věci nesouhlas a podle § 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. předložil Nejvyššímu správnímu soudu spis k rozhodnutí o příslušnosti. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že k řízení o žalobě ve shora označené věci je místně příslušný Krajský soud v Plzni. Podle městského soudu při určení místní příslušnosti soudu v nyní projednávaném případě nelze vycházet z rozsudků NSS čj. 2 As 203/2018-37 a čj. 2 As 22/2014-35. Při posuzování místní příslušnosti je totiž nutné vycházet ze závěrů vyslovených v usnesení rozšířeného senátu NSS z 5. 5. 2015, čj. Nad 288/2014-58, č. 3257/2015 Sb. NSS, že pobočky krajských pozemkových úřadů, podle zákonné úpravy účinné od 1. 1. 2013, jsou v případech, kdy rozhodují jako správní orgány prvního stupně v řízeních o pozemkových úpravách, správními orgány v kompetenčním smyslu s územní působností vymezenou organizačním řádem Státního pozemkového úřadu. Pobočku krajského pozemkového úřadu je proto třeba v takových případech považovat za správní orgán prvního stupně, jehož sídlo je určující pro místní příslušnost krajského soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je Krajský soud v Plzni.

[7] Podle § 2 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů (dále „zákon o SPÚ“) je *Státní pozemkový úřad tvořen ústředím Státního pozemkového úřadu (dále jen „ústředí“) a krajskými pozemkovými úřady, které vykonávají činnost v rámci vyšších územních samosprávných celků (dále jen „krajský pozemkový úřad“).*

[8] Podle § 2 odst. 4 uvedeného zákona *rozhoduje jako orgán prvního stupně ve správním řízení krajský pozemkový úřad jakožto vnitřní organizační jednotka Státního pozemkového úřadu podle územní působnosti; o odvolání proti jeho rozhodnutí rozhoduje ústředí, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.*

[9] Podle § 2 odst. 6 téhož zákona pak *Státní pozemkový úřad zřizuje pro výkon své působnosti pobočky krajských pozemkových úřadů, jejichž územní působnost odpovídá území jednoho nebo více okresů. Tyto pobočky rozhodují v řízení o pozemkových úpravách podle zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jako orgány prvního stupně. O odvolání proti rozhodnutí pobočky rozhoduje ústředí.*

[10] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.* Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že soudní řád správní ani zvláštní zákon jinak nestanoví.

[11] V nyní projednávané věci je splněna i podmínka stanovená v § 2 odst. 6 zákona o SPÚ, neboť žalovaný v původním řízení rozhodl o pozemkových úpravách podle zákona o pozemkových úpravách. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožnil s názorem městského soudu, že otázku místní příslušnosti soudu je třeba posoudit s ohledem na závěry přijaté rozšířeným senátem v usnesení čj. Nad 288/2014-58. Městský soud správně poukázal rovněž

pokračování

na skutečnost, že rozsudek NSS čj. 2 As 22/2014-35, na který rozsudek čj. 2 As 203/2018-37 odkázal, byl vydán 27. 5. 2014, tedy dříve, než byla sporná otázka postoupena k rozhodnutí rozšířenému senátu (7. 8. 2014) a než o ní bylo rozhodnuto usnesením rozšířeného senátu NSS (5. 5. 2015). Rozsudek čj. 2 As 203/2018-37 zároveň nijak nezpochybil správnost závěrů vyplývajících z usnesení rozšířeného senátu čj. Nad 288/2014-58.

[12] Závěr vyjádřený v rozsudku NSS čj. 2 As 22/2014-35 tak byl překonán sjednocujícím závěrem rozšířeného senátu NSS přijatým postupem podle § 17 s. ř. s. Rozsudek NSS 2 As 203/2018-37 vyslovil názor na místní příslušnost soudu v tehdy projednávaném případě pouze nad rámec tehdejších rozhodovacích důvodů, tedy jako nikoli závazný právní názor. Především však jde o názor, který nebere v úvahu právní závěr rozšířeného senátu dopadající na rozhodování v dané věci, a jedná se tak o exces proti povinnosti respektovat rozhodnutí rozšířeného senátu. Ani to však bez dalšího nezakládá rozpor v judikatuře Nejvyššího správního soudu, a tím pádem ani povinnost nyní rozhodujícího senátu předložit věc k posouzení rozšířenému senátu, aplikuje-li právní závěr vyjádřený v rozhodnutí rozšířeného senátu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 21. 2. 2017, čj. 1 As 72/2016-48, č. 3539/2017 Sb. NSS, body 20 a násl.).

[13] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že pobočku krajského pozemkového úřadu je třeba v případech, kdy rozhoduje jako správní orgán prvního stupně v řízeních o pozemkových úpravách (§ 2 odst. 6 zákona o SPÚ), považovat za správní orgán prvního stupně, jehož sídlo je určující pro místní příslušnost krajského soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. Z toho logicky plyne, že pobočka krajského pozemkového úřadu vystupuje v takových řízeních jako samostatný správní orgán. Pro účely řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který dle žalobního tvrzení *jinak zasáhl do práv* žalobce tím, že rozhodnutí či osvědčení nevydal.

[14] V nyní projednávané věci žalovaný v původním řízení o pozemkových úpravách rozhodoval jako správní orgán prvního stupně, a logicky proto jako samostatný správní orgán vystupuje i ve věci žádosti o opravu zřejmě nesprávnosti. Žalovaný má sídlo v Chebu, tedy jak vyplývá z přílohy č. 3 bodu 16 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), v obvodu Okresního soudu v Chebu. Ten dle přílohy č. 2 bodu 4 téhož zákona patří do obvodu Krajského soudu v Plzni. Sídlo žalovaného, proti jehož nečinnosti se žalobce domáhá ochrany podanou žalobou, se tak nachází v obvodu Krajského soudu v Plzni. Tento soud je proto místně příslušným k projednání a rozhodnutí žaloby na ochranu proti nečinnosti vedené původně u něj pod sp. zn. 57 A 40/2022, následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 41/2022.

[15] Vzhledem k uvedenému shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci důvodným, a proto podle § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí žaloby na ochranu proti nečinnosti vedené původně u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 40/2022, následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 41/2022, je místně příslušný Krajský soud v Plzni. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. června 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu